

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2012

ACTIVITATS GENERALS

Gener

— 8 de gener. 4a Sortida taller d'estudi de la pedra en sec, a Móra la Nova. L'activitat va combinar una petita caminada amb una presentació sobre el terreny del patrimoni de pedra en sec de Móra la Nova, a càrrec de Julio Monfort. El recorregut va ser fins al camp de motocròs i va durar 2,5 h. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre i Ajuntament de Móra la Nova (fig. 1).

— 9 de gener. Presentació de les bases del III Concurs de Treballs de Recerca de Batxillerat sobre la Ribera d'Ebre, convocat pel CERE amb el suport

Fig. 1. Sortida taller d'estudi de la pedra en sec, a Móra la Nova (Arxiu CERE, 2012)

del Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, l'Ajuntament de Móra d'Ebre i l'Ajuntament de Flix, i amb la col·laboració dels centres educatius d'educació secundària de la comarca.

— 14-22 de gener. Exposició "Què en fèiem, de la brossa?", a la Serra d'Almos. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Càtedra de Desenvolupament Sostenible i EMD de la Serra d'Almos. Hi col·laboren: Departament de Geografia de la URV i Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 18 de gener. Xerrada: "Patrimoni fotogràfic local, fotografies al servei de la història", a càrrec de F. Ramon Visa, a Ca Don Ventura de Flix.

— 20 de gener. Xerrada: "L'auberge, possibilitats i més", a càrrec de Miquel Biarnés, a Riba-roja d'Ebre.

— 27 de gener - 5 de febrer. Exposició "Què en fèiem, de la brossa?", a Flix. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Càtedra de Desenvolupament Sostenible i EMD de la Serra d'Almos. Hi col·laboren: Departament de Geografia de la URV i Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

Febrer

— 1 de febrer. Presentació de la convocatòria de les XIX Bases de Beques del CERE. El termini finalitza el 30 d'abril.

— 9 de febrer. Xerrada: "Remeis naturals", a càrrec de Miquel Biarnés, a la Torre de l'Espanyol.

— 16 de febrer. Xerrada: "L'edat daurada", a càrrec de Miquel Biarnés, a la Torre de l'Espanyol.

— 25 de febrer. Participació a la XX Assemblea General Ordinària i XIII Assemblea General Extraordinària de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, a la seu del Club de Lectura de Reus; Àngels Pérez hi va assistir en representació del CERE.

— 25 de febrer. "Avui què fem?" Visita al patrimoni històric de Flix començant pel castell Nou (fig. 2), per situar la vila i el meandre. La visita continuà per la façana fluvial del riu de baix on es troben les torres de guaita i defensa del sistema defensiu del segle XVII, el Molí d'Oriol (un antic molí d'oli), el temple parroquial, els porxos, la plaça Major, el molí d'Oli-Flix, la reclosa de l'antic canal de navegació del segle XIX i finalment el refugi antiaeri.

Març

— 1 de març. Xerrada: "Dosis per a l'èxit", a càrrec de Miquel Biarnés, a la Torre de l'Espanyol.

— 4 de març. 5a Sortida taller d'estudi de la pedra en sec, a la Torre de l'Espanyol. L'activitat va combinar una petita caminada amb una presentació sobre el terreny del patrimoni de pedra en sec de la Torre de l'Espanyol, a càrrec de Julio Monfort. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre i Ajuntament de la Torre de l'Espanyol.

Fig. 2. Visita al castell Nou de Flix, dins les activitats “Avui què fem?”, centrades en la descoberta del patrimoni històric de Flix (M. Anguera, 2012)

— 7 de març. Tallers literaris “Contes”. Es van realitzar a la Torre de l’Espanyol a càrrec de Laura Mur. Aquests tallers pretenen incentivar i millorar la creació literària dels assistents.

— 9 de març. Presentació del llibre *Licors tradicionals, aiguardents i vins generosos (Priorat - Terra Alta - Ribera d’Ebre)*, d’Anna Figueras Torruella i M. Teresa Castelló Bou, a la Biblioteca de Flix. L’acte va ser presentat per Josep Francesc Moragrega. El llibre és el fruit d’una recerca IPEC realitzada entre els anys 2007-2009 per les autores per al Centre d’Estudis de la Ribera d’Ebre (fig. 3).

— 10 de març. Xerrada: “Remeis naturals”, a càrrec de Miquel Biarnés, a Riba-roja d’Ebre.

— 15 de març. Fi del termini de lliurament dels treballs de recerca del III Concurs de Treballs de Recerca de Batxillerat sobre la Ribera d’Ebre.

— 16 de març. 9a Trobada del Club de Lectura de la Ribera d’Ebre a la Biblioteca Artur Bladé de Flix; va conduir l’activitat Laura Villalba, profesora de filologia catalana de la URV. El llibre comentat va ser *Tenim un nom* de Vicenç Villatoro.

— 17 de març. Assemblea General Ordinària de socs del CERE a la seu del CERE, a Flix. Hi ha un total de 537 socs, dels quals 391 són numeraris. Es proposen per al 2012 les activitats que es desenvoluparan en tots els pobles de la comarca (fig. 4).

Fig. 3. Presentació del llibre Licors tradicionals, aiguardents i vins generosos (Priorat - Terra Alta - Ribera d'Ebre), d'A. Figueras i M.T. Castelló, a la Biblioteca de Flix (Arxiu CERE, 2012)

Fig. 4. Assemblea General Ordinària de socis del CERE a la seu del CERE, a Flix (M. Anguera, 2012)

— 17 de març. Exposició: “Què en fèiem, de la brossa?”, a Riba-roja d'Ebre. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Càtedra de Desenvolupament Sostenible i EMD de la Serra d'Almos. Hi col·laboren: Departament de Geografia de la URV i Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre (fig. 5).

— 22 de març. Publicació de les bases de la IV Beca d'estudi de la documentació d'Artur Bladé i Desumvila 2012. La beca està convocada pel Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, l'Ajuntament de Benissanet, el Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, la Universitat Rovira i Virgili i l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 24 de març. Jornada organitzada per l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila i el CERE, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Benissanet, el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, l'Institut Ramon Muntaner, la Diputació de Tarragona, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre. La Jornada Conèixer Artur Bladé 2012 va tenir lloc al Centre Cultural Artur Bladé i Desumvila de Benissanet (fig. 6). Els actes organitzats van ser:

- Ruta literària: “Benissanet, paisatge literari”. Amb audicions de textos de l'obra d'Artur Bladé. Punt de trobada: CCABD.

- Ponència: “Artur Bladé o la literatura contra l'oblit (III Beca d'Estudi de l'Obra i Figura d'Artur Bladé i Desumvila 2011)”, a càrrec d'Abraham Mohino, filòleg. Presentador: Gerard Mercadé, arxiver.

Fig. 5. Presentació de l'exposició: “Què en fèiem, de la brossa?”, a Riba-roja d'Ebre (M. Anguera, 2012)

Fig. 6. Cartell de presentació de la Jornada Conèixer Artur Bladé 2012

- Taula rodona: “Artur Bladé i Francesc Pujols, figures relacionades”. Amb la participació de D. Sam Abrams, escriptor, i Anton M. Espadaler, filòleg. Moderador: Joan Launes, periodista.
- Acte de cloenda i lectura de textos.

Abril

— 13 d'abril. Xerrada: “L'Ebre, la trajectòria d'un riu d'històries mil·lenàries”, a càrrec de la Dra. Margarida Genera i Monells, prehistoriadora i arqueòloga; al Centre Neuràlgic d'Ascó. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Associació Cultural Lo Llaüt d'Ascó i Regidoria de Cultura (fig. 7).

— 13 d'abril. Exposició: “Què en fèiem, de la brossa?”, a la Torre de l'Espanyol. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Càtedra de Desenvolupament Sostenible i EMD de la Serra d'Almos. Hi col·laboren: Departament de Geografia de la URV i Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 14 d'abril. Xerrada: “Dosis per a l'èxit”, a càrrec de Miquel Biarnés, a Riba-roja d'Ebre.

Fig. 7. La Dra. Margarida Genera durant la presentació de la xerrada sobre l'Ebre a Ascó (Arxiu CERE, 2012)

— 15 d'abril. Presentació: *Contes per a Cèlia, les cançons del dia a dia*, de Laura Montaña i Pilar Suñé, a càrrec d'Aurora Serrano, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Ascó.

— 19 d'abril. Xerrada “El carlisme a la Ribera d'Ebre”, a càrrec de Josep Antoni Collazos, a la Biblioteca Trinitari Fabregat d'Alcanar. El carlisme, moviment que es va produir entre 1833 i 1840, va tenir en la Ribera d'Ebre un dels seus escenaris principals en el conjunt meridional català, tant pel que fa a la seua situació geoestratègica com pel cost humà que va suposar a la comarca. Aquesta presentació ajuda a conèixer aquest important i reincident moviment del segle XIX a les nostres terres.

— 21 d'abril. Presentació: *Contes per a Cèlia, les cançons del dia a dia*, de Laura Montaña i Pilar Suñé, a càrrec d'Aurora Serrano, a la Fatarella.

— 23 d'abril. V Mostra de Llibres de la Ribera d'Ebre, a Flix, organitzada pel CERE i l'Ajuntament de Flix, amb la col·laboració del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, l'Escola Enric Grau i Fontseré de Flix, la Unió Social, la Biblioteca Artur Bladé i Desumvila i l'Institut de Flix (fig. 8):

- Inauguració de la 5a Mostra a càrrec de l'alcalde de Flix, Marc Mur, i de la presidenta del CERE, Àngels Pérez
- Inauguració de l'exposició “*El Petit Príncep pel món*”, a càrrec dels alumnes de batxillerat de l'Institut de Flix
- Lectura de textos a càrrec dels alumnes de l'Escola Enric Grau Fontseré de Flix

- Presentació de llibres a càrrec de Teresa Castelló, Loreto Meix, Laura Mur, Carles Oriol, J.C. Borrego i M. Montserrat Roman (fig. 9); tot seguit, signatura de llibres
- Espectacle *La tempesta*, a càrrec de la companyia del Príncep Totilau, per a grans i petits
- Fi de la Mostra

- Espectacle *La tempesta*, a càrrec de la companyia del Príncep Totilau, per a grans i petits

- Fi de la Mostra

Fig. 8. Cartell de presentació de la V Mostra de Llibres de la Ribera d'Ebre, a Flix

Fig. 9. Presentació de llibres a la V Mostra de Llibres de la Ribera d'Ebre, a Flix (Arxiu CERE, 2012)

— 26 d'abril. Xerrada: “El setge de Tortosa durant la guerra del Francès”, a càrrec de Roc Salvador, a la Biblioteca de Flix. La cronologia del setge de Tortosa és fàcil d'emmarcar entre dues dates, el 4 de juliol de 1810 i el 2 de gener de 1811, però la seua amplitud temporal, de quasi sis mesos, no s'adiu a la tòpica imatge de resistència numantina o amb el fet d'haver patit successius intents d'assalt a la manera de Girona o Saragossa, com s'esperava que esdevingués, sinó tot plegat a un llarg procés de gestació i preparació del setge i a un desenllaç molt ràpid, que va sorprendre a tothom.

— 29 d'abril. Centenari de la Societat Obrera de Tivissa. Presentació del llibre “*¡Viva el Sindicato!*” *Pagesos a les Terres de l'Ebre (1938-1944)*, d'Antoni Gavaldà i Torrents, doctor en Història i Geografia de la URV. Xerrada “Tivissa, Darmós i la Serra d'Almos en els anys inicials de postguerra”.

— 29 d'abril. 10a Festa de les Cigonyes a la Reserva Natural de Sebes, a Flix.

— 30 d'abril. Fi del termini de lliurament de sol·licituds de les XIX Beques del CERE.

Maig

— 3 de maig. Xerrada: “Móra d'Ebre, bressol dels escultors de les Terres de l'Ebre”, a càrrec de Joan Launes, a la Biblioteca Sebastià Juan Arbó d'Amposta. La xerrada s'inicià amb una introducció sobre els escultors de Móra d'Ebre i després se centrà en Fèlix Ferrer Galceran, en celebrar-se el 2012 el centenari de la seua mort. Fèlix Ferrer Galceran va nèixer a Móra d'Ebre l'any 1843. Artista destacat i de molta inspiració, de les seues obres destaquen les dedicades a l'art sacre, realitzades indistintament en bronze, marbre, pedra i fusta, i també la dedicada a Roger de Llúria situada al Balcó del Mediterrani a Tarragona.

— 4 de maig. Presentació del llibre *Licors tradicionals, aiguardents i vins generosos (Priorat - Terra Alta - Ribera d'Ebre)*, d'Anna Figueras Torruella i M. Teresa Castelló Bou, a Ascó.

— 12 de maig. Sopar al Casal Municipal d'Ascó del XXIV Premi Literari Vila d'Ascó 2012, VII Premi de Poesia Joan Perucho i el XXII Certamen de Narrativa Breu per a Joves Sant Jordi, en les edats de 14 a 17 anys i de 18 a 21, i en el qual el CERE s'encarrega de proposar el jurat. L'acte va ser conduït per la presidenta del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Àngels Pérez. La nòmina de guanyadors d'aquesta edició va ser la següent: en la categoria general, Àngela Aubanell va rebre el premi per l'obra *Estic sota teu, però tu sota les meves ordres*, i Gemma Romeu el va rebre per *Un àngel caigut del cel*. En la categoria d'autors locals, Ivet Pubill va guanyar amb l'obra *ORH+* i Marc Serra amb la narració *La misteriosa història de Jan Moller*. L'acte l'organitzà la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Ascó amb el suport del CERE, la Diputació de Tarragona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

— 12-13 de maig. IX Recercat. Jornada de Cultura i Recerca Local. La trobada anual dels centres d'estudi de recerca local i comarcal dels territoris de parla catalana va tenir lloc al Palau de Fires i de Congressos de Tarragona.

La jornada es va estructurar al voltant de 120 entitats, agrupades en àmbits territorials, que van presentar els seus treballs. Paral·lelament es van poder visitar set exposicions que abastaven temàtiques tan diverses com la guerra del Francès a les Terres de l'Ebre o el món agrari a les terres de parla catalana. Les activitats es van complementar amb un cicle de conferències i amb tallers per als nens. Dissabte es va fer ell lliurament dels Premis Recercat 2012, presidit pel conseller de Cultura de la Generalitat, Ferran Mascarell; l'entitat guanyadora va ser Centre d'Estudis Selvatans. Organitza: Institut Ramon Muntaner.

— 17 de maig. Xerrada: “La catedral de Tortosa”, a càrrec de Victòria Al-muni, del Centre d'Estudis Seniençs. La catedral de Tortosa, sota l'advocació de Santa Maria, està situada en el nucli antic de la ciutat, a tocar del riu Ebre. És d'estil gòtic i va ser edificada sobre un edifici anterior romànic, ben a prop de l'antic fòrum romà. La catedral té la categoria de basílica i el 1931 va ser declarada bé cultural d'interès nacional.

— 18 de maig. VIII Tradijoc. Trobada de Jocs Tradicionals de la Ribera d'Ebre i la Terra Alta, a Móra d'Ebre. La trobada de jocs tradicional va nàixer el 2005 a partir de la iniciativa dels professors d'educació física de l'Institut de Flix i Julio Antonio de Móra d'Ebre, així com del Col·legi Santa Teresa amb la finalitat de gaudir, durant un dia, amb aquelles activitats lúdiques pròpies de les festes majors d'abans i amb els jocs populars que es jugaven pels carrers i places de tots els nostres pobles. En aquesta ocasió es van reunir 290 alumnes, 45 monitors i 27 professors. Es van organitzar 24 grups formats per 12/13 membres que anaven seguint un itinerari de 4 zones on hi van trobar fins a 24 jocs. Els jocs i les activitats proposades van ser, entre altres: tirada de birles, estirada de corda, la trisella, corrides de pedres, de sacs, de parelles amb les cames lligades, tirada de barallugues, recorreguts de xanques i cercols, el joc del flèndit, saltar a corda, llançament d'espardenya, la xanqueta, el cementiri o mate, els quatre cantons, el set i mig, futbol i circuit de xapes, moros i cristians, el mocador, una tirada de mandró...

— 18 de maig. Resolució de la IV Beca d'Estudi de l'Obra i Figura d'Artur Bladé i Desumvila 2012. Aquesta beca gira al voltant de la figura i obra d'Artur Bladé a partir del fons documental que hi ha a l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre. El jurat va escollir el projecte de treball presentat per Jordi Julià, professor de teoria de la literatura i literatura comparada de la UAB, com a guanyador i mereixedor d'aquesta beca, dotada amb 2.000 euros. El projecte de Jordi Julià proposa estudiar la concepció de l'exili en l'obra d'Artur Bladé i Desumvila, a partir de la crònica del seu propi exili, dels exiliats que van acompanyar-lo i de la pàtria, per tal de deduir i sistematitzar les idees que sobre l'èxode va conceptualitzar l'escriptor de la Ribera d'Ebre. El jurat estava format per la doctora Montserrat Corretger, professora de la URV, pel doctor Magí Sunyer, professor de la URV, pel doctor Francesc Foguet, professor de la UAB i pel doctor Antoni Batista, professor de la UAB i de la URV. La beca està convocada pel Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, l'Ajuntament

de Benissanet, el Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, la Universitat Rovira i Virgili i l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 19 de maig. II Curs “Emprèn com a guia turístic”. El curs es va iniciar el dia 19 de maig i va continuar els dies 26 de maig, 9 i 16 de juny. Aquest curs permet de conèixer la nostra comarca en els aspectes següents: natural, fluvial, navegable, cultural, històric, industrial, literari, monumental i arqueològic, tant si s'està interessat a obrir una empresa en l'àmbit del turisme com per a interès personal. Les sessions de formació pràctica dels actius de la Ribera d'Ebre es van centrar en els pobles següents: Flix (nucli antic, Molí d'Oriol, fortificació carlina, refugi de la guerra civil i Reserva Natural), Ascó (centre d'interpretació de l'energia, central nuclear, nucli antic, llaüt *Lo Roget* i castell), Vinebre (Ca Don Joan, casa natal d'Enric d'Ossó, assentament ibèric de Sant Miquel), Móra d'Ebre (nucli antic i castell dels Entença), Móra la Nova (centre d'interpretació del ferrocarril), Benissanet (ruta Bladé i refugi de la Font Gran) i Tivissa (serra de Lladeria i jaciment ibèric del Castellet de Banyoles). Organitza: Consell Comarcal, CERE i Joventut.

— 19 de maig. Congrés dels Jocs en la Història; Móra la Nova, Móra d'Ebre i Ascó.

— 25 de maig. Lliurament de premis del III Concurs de Treballs de Recerca de Batxillerat, a la sala Ca Don Ventura de Flix. Es van presentar 10 treballs:

- “A la Ribera d'Ebre, estem en crisi?”
- “Estudi de les variacions de temperatura i precipitació a Tivissa i Miravet: el canvi climàtic”
- “L'arquitectura bioclimàtica”
- “Evolució de l'activitat comercial i de serveis de Móra d'Ebre des dels anys 30”
- “La Ribera d'Ebre. Una font d'energia”
- “La mosca negra”
- “El llagut de l'Ebre i la seva construcció”
- “A l'aixopluc de les balnes”
- “La música d'Ascó”
- “Ribera d'Ebre. Una font d'energia”

L'obra guanyadora va ser “La mosca negra” d'Anna Mur Suñé. Els 3 finalistes van ser “A l'aixopluc de les balnes” de Berta Treig Carranza, “La Ribera d'Ebre. Una font d'energia” d'Àngels Montaña Faiget i “A la Ribera d'Ebre, estem en crisi?” de Marc Nogales Sánchez.

— 31 de maig. 10a Trobada del Club de Lectura de la Ribera d'Ebre, a la Biblioteca Comarcal de Móra d'Ebre; va conduir l'activitat Laura Mur. El llibre que es va comentar va ser *No hi ha tercers persones* d'Empar Moliner. La trobada estava organitzada pel CERE, la Biblioteca Artur Bladé de Flix i

la Biblioteca Comarcal de Móra d'Ebre, amb la col·laboració del Consell Comarcal, l'Ajuntament de Flix i l'Ajuntament de Móra d'Ebre.

Juny

— 1, 2 i 3 de juny. V Litterarum, fira d'espectacle literaris, a La Llanterna Teatre Municipal de Móra d'Ebre. Organitzen: Ajuntament de Móra d'Ebre, Institució de les Lletres Catalanes i Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre. Hi col·laboren: Departament de Cultura, Diputació de Tarragona i Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 2 i 3 de juny. IX Fira del Llibre Ebrenc, a la plaça de la Cultura de Móra d'Ebre. Organitzen: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Ajuntament de Móra d'Ebre i Institut Ramon Muntaner. Hi col·laboren: Departament de Cultura, Institut Català de les Empreses Culturals, Institució de les Lletres Catalanes, Diputació de Tarragona, Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, Secretaria de Joventut i Tr3sc Club de Cultura (fig. 10).

Activitats del V Litterarum i la IX Fira del Llibre Ebrenc:

Divendres 1 de juny

- Espectacle literari "Meitat tu, meitat jo" de Companyia Marduix
- Espectacle literari "Nosaltres, els fusterians", de la Cia. Rodonorsinvictes
- Espectacle literari "Solo veus", de Mariona Sagarra
- Llotja d'Espectacles Literaris: "El poble entre copes" de Teatre Essela, "Exili" de Cor País Meu, "Mots morts" de Tràfec Teatre, "Un bosc de paraules" d'In-fusió Teatre i "Poesia concertant en clau de sol i de do(l)" de J.V. Foix Quartet
- Espectacle literari "Bestiari poètic" de Divertimento
- Espectacle literari "Contes sorneguers d'en Pere Calders", de Carme Pla, de T de Teatre
- Espectacle literari "Una música de cavalls negres" de Jordi Gaspar, Sílvia Bel i Albert Roig

Dissabte 2 de juny

- Espectacle literari "Externet" de Fadunito
- Espectacle literari "La màgia d'en Calders" d'Imma Calders
- Espectacle literari "Mites dins la boca", d'Entreveus
- Espectacle literari "Batecs" de Companyia Ex-Libris
- Espectacle literari "Què hi faig aquí baix si sóc un Àngel?" de Tuttis i Cia. Mariona Casanovas
- Espectacle literari "Hamaques que contenen", d'Alaigua Teatre
- Primera taula de presentacions de llibres ebrenca i activitat "Signa'm lo llibre", signatura de llibres
- Espectacle literari "Mestres i amics", d'Ivette Nadal

Fig. 10. IX Fira del Llibre Ebrenc, a la plaça de la Cultura de Móra d'Ebre (Arxiu CERE, 2012)

- Espectacle literari “Gertrudis canta Foix. Visca la Pepa”, de Gertrudis
- Espectacle literari “Segarra dit per Rosa M. Sardà”, de Cia. Ipsilamba
- Diumenge 3 de juny*
- Segona taula de presentacions de llibres ebrencs i activitat “Signa’m lo llibre”, signatura de llibres
- Espectacle literari “Lo Muniatto clàssic i lo drac”, de Muniatto
- Taula rodona entorn de “La novel·la històrica” entre els escriptors Miquel Esteve i Martí Gironell; moderada per M. Carme Jiménez
- Espectacle literari “Poeta de la llum”, d’Estem Salvats
- Espectacle literari “Som tres: la lluna, jo i l’ombra que em seguia”, de Mediterrània Música & Sensedrama Teatre
- Lliurament de premis del 8è Premi Llibresebrencs.org de relats curts a Internet per a jòvens ebrencs
- Tercera taula de presentacions de llibres ebrencs i activitat “Signa’m lo llibre”, signatura de llibres
- 9 de juny. Sortida cultural a Tortosa: ruta de la guerra del Francès i visita guiada a la catedral
- 10 de juny. Presentació del llibre *Licors tradicionals, aiguardents i vins generosos (Priorat - Terra Alta - Ribera d'Ebre)*, d’Anna Figueras Torruella i M. Teresa Castelló Bou, a la Móra la Nova.

— 30 de juny. Sortida cultural: visita guiada al castell de Flix i ruta dels escultors a Móra d'Ebre.

Juliol

— 3-12 de juliol. Curs UETE:

- 03/07: "Entrenament, prevenció i experiència en les curses populars i de muntanya". Lloc: Sala d'Actes del Museu de les Terres de l'Ebre d'Amposta.

- 06/07: "Medicina integrativa: cap a una nova medicina". Lloc: Casal de Joventut de Gandesa.

- 11/07: "Jotacampus 2012. L'Escola d'Estiu de la Jota amb Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries". Lloc: Terrassa de la Cafeteria del CTE de Tortosa.

- 12/07: "Terres de l'Ebre. Candidatura a la reserva de la biosfera. Significació i oportunitat econòmica territorial". Lloc: Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 7 de juliol. Publicació de les bases del II Premi de Periodisme Carmel Biarnés, per difondre la tasca investigadora que es fa tant des de l'associacionisme com a títol individual sobre temàtiques de caràcter local o comarcal a tots els territoris de parla catalana. El Premi inclou quatre categories en funció del suport dels treballs: premsa escrita, ràdio, televisió i Internet. Es podrà atorgar un premi de 800 euros per cadascuna de les categories.

— 7 de juliol. Resolució de les Beques del CERE 2012 (XIX convocatòria). Es concedeix les beques següents:

- Marc López González, "Dones de Móra d'Ebre. Una aproximació a la història contemporània de la vila des de la mirada femenina", beca soci (350 €)

- Joaquim Roset Piñol, "Els aprofitaments d'aigua a Tivissa", beca soci (350 €)

- Òscar Saladié i Robert Viñes Castan, "La generació i la recollida selectiva dels residus municipals a la comarca de la Ribera d'Ebre durant la primera dècada del segle XXI", beca soci (350 €)

- Ester Gutiérrez Escoda, "Els refugiats de guerra a la Ribera d'Ebre (1936-1939)", beca no soci (200 €)

- Diego Teruel Roca, "L'impacte de la immigració a l'economia de la comarca de la Ribera d'Ebre, des dels anys 50 fins l'actualitat", beca no soci (200 €)

— S'aprova també la concessió de la beca al treball de batxillerat guanyador:

- Anna Mur Suñé, "La mosca negra", alumna de l'Institut de Flix, beca III Concurs de Treballs de Recerca de Batxillerat (300 €)

— S'aprova també el lliurament i pagament dels treballs següents:

- Joaquim Roset Piñol, "Les aigües subterrànies de la serra de Llaberia", beca soci (350 €) (lliurat gener 2012 per a la seua publicació a la *Miscel·lània del CERE*, núm. 23, XVII convocatòria)

Agost

— 17 d'agost. Lliurament dels XX Premis Lo Flix d'Abans amb la participació de l'Orquestra de Cambra Infantil de l'Escola Municipal de Música de Flix.

— 25 d'agost. IV Concurs Sirgadors de l'Ebre a Móra d'Ebre, a la Festa del Riu. El concurs consisteix en l'estirament amb corda d'una pontona carregada de mercaderies i de persones, com feien els antics sirgadors de l'Ebre. Tots els participants seleccionats tenien com a premi 50 € i el guanyador, 150 €. Concurs organitzat pel CERE i el Club Nàutic de Móra d'Ebre; hi col·laboren l'Ajuntament de Móra d'Ebre i el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre.

— 29 d'agost. Participació en el XXX Premi de Narrativa Ribera d'Ebre de Vinebre. La guanyadora va ser Inés Vidal amb l'obra *El metge i un gos d'atura*. El CERE va participar en el jurat, integrat per Sílvia Veà, Judit Poquet i Joan Farnós, més un membre que l'escull l'Ajuntament de Vinebre i un de Cossetània Edicions. En el mateix acte es va presentar la novel·la guanyadora de l'edició anterior, *La vall de la Matança*, de Josep Masanés.

Setembre

— Col·laboració en les Jornades de Patrimoni Històric 2010 organitzades per l'Ajuntament de Flix al llarg del mes de setembre.

— V Curs Coneguem la Ribera d'Ebre, a Ca Don Ventura de Flix:

- 06/09: Exposició dels Treballs Premiats de Batxillerat
- 08/09: David Martí, "*Les bruixes d'Arnes i La metgessa de Barcelona*"
- 14/09: Josep Sánchez, "*L'evolució del carlisme a Flix*"
- 15/09: Agustí Alcoberro, "*Joan Malet, flixanco i caçador de bruixes*"
- 18/09: Margarida Genera, "*L'Ebre, un riu mil·lenari*"
- 20/09: Josep M. Albiac, "*L'entorn d'aprenentatge de Sebes*"
- 22/09: Àngel Solà, "*El final de la batalla de l'Ebre*"
- 25/09: Josep F. Moragrega, "*És turística, la nostra comarca?*"
- 27/09: Josep Cid, "*Una aproximació al patrimoni literari de l'Ebre*"

Els cursos van ser presentats per Jaume Masip i Àngels Pérez i organitzats pel CERE i l'Associació la Cana, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Flix, el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre i el Departament d'Educació. Aquest curs va formar part del Pla de Formació de Zona de la Ribera d'Ebre; per tant, els assistents van obtenir un certificat d'assistència de 20 h.

— 10 de setembre. Presentació de la *Miscel·lània del CERE* núm. 22 dedicada al poble d'Ascó, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Ascó. Una bona part dels articles que hi apareixen fan referència a temes vinculats a aquesta població. La presentació va anar a càrrec de Vicent Casadó, cap de Publicacions del CERE i editor de la revista (fig. 11).

— 14 de setembre. Primera reunió del jurat del Premi la Sirga d'Or a la seu del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre.

— 5 de setembre. III Trobada de Jotes de la Ribera d'Ebre, a Rasquera. Els actes van consistir en la inauguració de la Trobada a càrrec d'autoritats i d'Artur Gaya, membre de Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries. A continuació, va haver-hi un taller de jotes obert a tothom que volgués aprendre a ballar jotes de la comarca, un berenar amb coca fina de Rasquera i vi ranci i, finalment, la festa de la jota. També es va encetar el 1r Premi Instagram. Organitzat per Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, Associació Cultural Lo Llaüt, Associació de Jotes de Miravet, Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, Grup Cultural Rasquerà, Jota de Riba-roja d'Ebre, Grup de jotes de Garcia, Grup de jotes de Flix, Grup de jotes de Vinebre, Grup de jotes de la Palma d'Ebre, el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, el CBE LD&CWD Terres de l'Ebre; amb el suport de: Ajuntaments d'Ascó, de Benissanet, de Flix, de Garcia, de la Palma d'Ebre, de Miravet, de Móra d'Ebre, de Rasquera, de Riba-roja d'Ebre, de Vinebre, la Delegació del Govern a les Terres de l'Ebre, l'Institut Ramon Muntaner i Tallers per la Festa.

— 16 de setembre. Visita guiada a les excavacions del poblat iber de Sebes, a càrrec de Carme Belarte.

— 23 de setembre. Visita guiada a l'espai històric del final de la batalla de l'Ebre, a la Fatarella.

— 28 de setembre. 11a Trobada del Club de Lectura de la Ribera d'Ebre, a la Biblioteca Artur Bladé de Flix. En aquesta edició es va parlar sobre el

Fig. 11. Presentació de la Miscel·lània del CERE núm. 22 dedicada al poble d'Ascó, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Ascó (M. Anguera, 2012)

llibre *L'anell* de Jordi Molist. Llivia A. Pallisso va conduir l'acte. La trobada estava organitzada pel CERE, la Biblioteca Artur Bladé de Flix i la Biblioteca Comarcal de Móra d'Ebre, amb la col·laboració del CCRE, l'Ajuntament de Flix i l'Ajuntament de Móra d'Ebre (fig. 12).

— 28-30 de setembre. IV Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés 2012, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Ascó. El Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, l'Associació Cultural Lo Llaüt d'Ascó i l'Ajuntament d'Ascó van organitzar la Jornada, que va tractar sobre "La petjada del Temple a la Ribera d'Ebre" (fig. 13). Els actes desenvolupats van ser:

- 28 de setembre. Recorregut fluvial amb el llaüt *Lo Roget*. Obertura de l'exposició "Esteles funeràries" al Pou de la Neu. I projecció de la pel·lícula *El codi da Vinci* a la plaça de l'Església.

- 29 de setembre. A la plaça del riu i davant el pou en homenatge a Carmel Biarnés, es van llegir textos de la seua obra escollits pel seu amic Jordi Ferrús i Batiste. A continuació, el Quartet de Corda de l'Escola Municipal de Música de Flix, dirigit per Alfons Guiu, va oferir unes peces musicals.

- Inauguració de l'exposició "Testimonis dels ordres del Temple i de l'Hospital a la Ribera d'Ebre". L'exposició es va poder visitar fins el 14 d'octubre.

- Inauguració de la IV Jornada a càrrec de l'alcalde d'Ascó, el president del Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, la presidenta del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre i la presidenta de l'Associació Cultural Lo Llaüt d'Ascó.

- Ponència a càrrec del director de l'Arxiu Nacional de Catalunya Josep Maria Sans Travé, "La fi del Temple set-cents anys després".

Fig. 12. Trobada del Club de Lectura de la Ribera d'Ebre, a la Biblioteca Artur Bladé de Flix, per parlar sobre el llibre *L'anell* de J. Molist (Arxiu CERE, 2012)

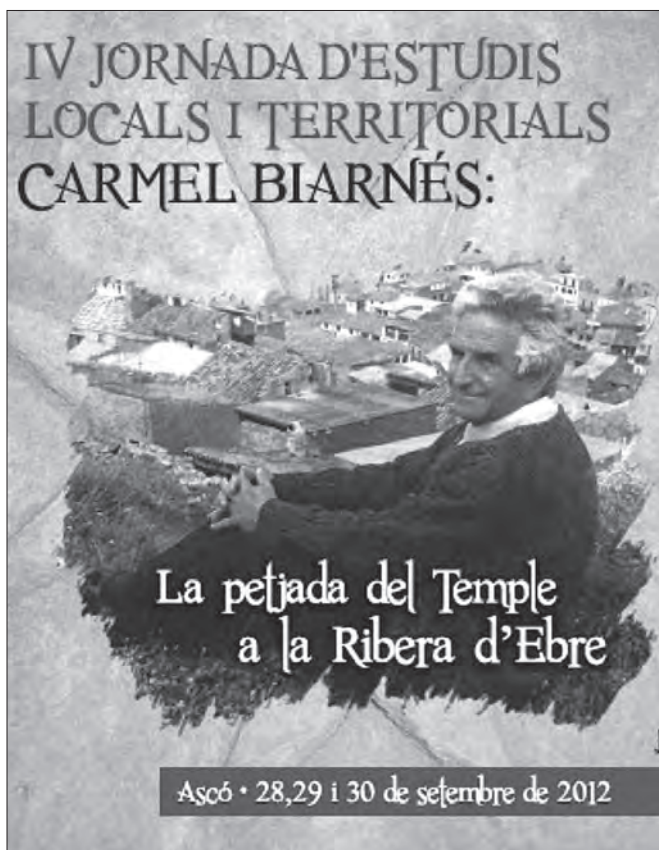

Fig. 13. Cartell de presentació de la IV Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés 2012, a Ascó, amb el tema "La petjada del Temple a la Ribera d'Ebre"

- Presentació de la reedició del llibre de Carmel Biarnés *El meu riu l'Ebre*, a càrrec de l'escriptor i crític literari Sam Abrams.

- Lliurament del IV Premi de Periodisme Carmel Biarnés, amb la col·laboració de la Cadena SER. Els treballs presentats han de difondre la tasca investigadora que es fa tant des de l'associacionisme com a títol individual sobre temàtiques de caràcter local o comarcal a tots els territoris de parla catalana. El jurat va estar compost per Aleandra Guerrero, Joan Launes, Àngels Pérez, Biel Pubill i Aurora Serrano. Els premiats van ser:

- Premsa escrita: l'article "L'últim defensor de la batalla de l'Ebre" d'Andreu Caralt, publicat al *Diari de Tarragona*.

- Televisió i cinema documental: "Crònica de lluita i esperances", elaborat per Agustí Corominas a partir de la recerca i documentació de Rosa Murtra, una coproducció de Vallès Oriental Televisió i de Metròpoli Vídeo Films.

- Ràdio: "Anem-hi. Catalunya Central", de la periodista Nati Adell i emès per Catalunya Ràdio.

— Internet: "Els centres d'estudi de parla catalana: la pluja menuda que va assaonant la terra", d'Eduard Boada i Raquel Segura.

• Emissió del documental *La petjada del Temple a la comanda templeria d'Ascó*, elaborat per Vídeo Ascó Televisió.

— 30 de setembre. Jornada de portes obertes: refugi antiaeri i castell de Flix.

Octubre

— 8 d'octubre. Participació en el XVIII Premi de Pintura ràpida Josep M. Sáez, a Miravet, amb les modalitats "paisatge de la Ribera d'Ebre" i "pintura ràpida local". Organitzat per l'Ajuntament de Miravet, el CERE i el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre. Joan Farnós, membre de la junta directiva del Centre d'Estudis, va formar part del jurat del premi, juntament amb l'alcalde i els responsables de Festes i Cultura de l'Ajuntament de Miravet, un representant del Consell Comarcal, i entre 1 i 3 professionals de les arts plàstiques.

— 9 d'octubre. Xerrada "Camí de Sirga a l'Ebre català", a la Biblioteca Comarcal de Móra d'Ebre, a partir de l'estudi realitzat per Eva Castellanos i Josep Antoni Collazos.

— 19 d'octubre. Programa Maiors: "La jota ebrenca", amb la participació de Mireia Grangé i Miquel Biarnés.

— 19-28 d'octubre. Exposició Art a la Ribera d'Ebre: "Il·lustracions" d'Helena Frías Peña, a la Sala Julio Antonio de Móra d'Ebre (fig. 14).

— 25 d'octubre. Fira de Móra la Nova. Participació conjunta en l'estand de l'Institut Ramon Muntaner.

Fig. 14. Exposició Art a la Ribera d'Ebre, titulada "Il·lustracions", d'Helena Frías Peña, a la Sala Julio Antonio de Móra d'Ebre (Arxiu CERE, 2012)

Novembre

— 10 de novembre. Assemblea Extraordinària del CERE per aprovar la modificació dels Estatuts.

— 12 de novembre. Lliurament del Premi Sirga d'Or. La Llanterna Teatre Municipal de Móra d'Ebre es va omplir amb motiu del lliurament dels premis Sirga d'Or 2012, organitzats pel Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, amb la col·laboració del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre i el suport de l'Ajuntament de Móra d'Ebre i de l'Associació Nuclear Ascó-Vandellòs. L'acte va estar presidit pel conseller de Cultura en funcions, Ferran Mascarell. El premi Sirga d'Or s'atorga, de forma bianual, a una persona i a una entitat representativa de la comarca de la Ribera d'Ebre. Es tracta d'un premi que va naixer l'any 1992 i que vol ser un reconeixement de l'ens comarcal a la tasca que aquesta persona i entitat han dut a terme al voltant de qualsevol dels aspectes relacionats amb la comarca. Els representants de la comarca que van designar els candidats eren la consellera de Cultura del CCRE, la presidenta del CERE, l'Ajuntament de Ginestar, l'Ajuntament de Miravet, el Grup de Cultura de Vinebre, l'Associació Cultural la Riuada de Móra d'Ebre, la secció comarcal del sindicat CCOO, l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre i l'IRMU. Els candidats designats van ser en categoria d'Entitats: l'Associació per a la Preservació del Patrimoni Ferroviari i Industrial, el Grup Cultural Rasquerà, la Fira de Móra la Nova i la Societat Obrera de Tivissa. En categoria Individual: van ser designats Margarida Genera Monells i Josep Sánchez Cervelló (fig. 15). Finalment van sortir guanyadors la Fira de Móra la Nova i Margarida Genera (fig. 16). En acabar l'acte de lliurament la Banda Municipal de Benissanet va oferir un concert. Per primera vegada, en aquesta edició el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre ha atorgat dos premis Sirga d'Or a títol pòstum. D'una banda, s'ha homenatjat el metge Xavier Bardají, per la seua contribució com a metge especialista en radiologia a les Terres de l'Ebre i, de l'altra, s'ha lliurat la Sirga d'Or a títol pòstum al geògraf i historiador Pascual Ortega.

— 24 de novembre. Taller de jota cantada a càrrec d'Artur Gaya, a Garcia.

— 24 de novembre. Participació en la IX Trobada d'Entitats i Associacions Culturals de les Comarques de la Diòcesi de Tortosa, a Horta de Sant Joan, amb el tema "Arquitectura i organització territorial templer a les Terres de l'Ebre".

Desembre

— 10 de desembre. Participació en el jurat del concurs de postals de Nadal, organitzat pel Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, per part de Mireia Grangé i Paco Sanahuja.

— 13 de desembre. 12a Trobada del Club de Lectura de la Ribera d'Ebre a la Biblioteca Comarcal de la Ribera d'Ebre amb el llibre *Primavera, estiu, etcètera* de Marta Rojals. La conductora de la sessió va ser Mònica Sales, filòloga de llengua catalana de la URV. La trobada estava organitzada pel CERE, la Biblioteca Artur Bladé de Flix i la Biblioteca Comarcal de Móra d'Ebre, amb

Fig. 15. Candidats al Premi Sirga d'Or 2012, a La Llanterna Teatre Municipal de Móra d'Ebre (M. Anguera, 2012)

Fig. 16. Guanyadors del Premi Sirga d'Or 2012, a La Llanterna Teatre Municipal de Móra d'Ebre (M. Anguera, 2012)

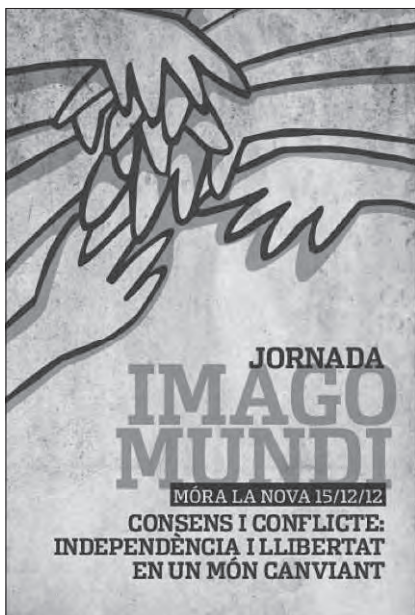

Fig. 17. Cartell de presentació de la Jornada Imago Mundi "Consens i conflicte: independència i llibertat en un món canviant", a Móra la Nova

la col·laboració del CCRE, l'Antena del Coneixement de la URV, l'Ajuntament de Flix i l'Ajuntament de Móra d'Ebre.

— 15 de desembre. Jornada Imago Mundi "Consens i conflicte: independència i llibertat en un món canviant" (fig. 17).

- Benvinguda a càrrec de les autoritats.
- "El procés sobiranista de Catalunya i la triple crisi global", a càrrec del Sr. Francesc-Marc Àlvaro, escriptor i periodista.
- "La primavera àrab", a càrrec del Dr. Antoni Segura, catedràtic d'història contemporània.
- Taula rodona entre els ponents oberta a la participació del públic.
- Clausura a càrrec de Cristina Lasala, regidora de Cultura de Móra la Nova, i de Josep Francesc Moragrega, vocal de la Secció d'Impuls Social del CERE.

PUBLICACIONS

— Publicació del núm. 22 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada a Ascó.

— Treballs d'edició del núm. 23 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada a Móra d'Ebre.

— Publicació del butlletí *La Sirga*.

— Publicació de notes al lloc web del CERE.

SECCIÓ D'HISTÒRIA NATURAL

- Realització d'estudis sobre els espais naturals de la Ribera d'Ebre.
- Realització de treballs sobre noves localitzacions florístiques i faunístiques a la Ribera d'Ebre.
- Realització d'estudis sobre l'evolució del confort tèrmic a la Ribera d'Ebre durant la meitat càlida de l'any; beca concedida pel CERE.
- Elaboració de treballs sobre història natural per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* número 23, dedicada a Móra d'Ebre.

SECCIÓ D'ARQUEOLOGIA I HISTÒRIA LOCAL

- Realització de estudis sobre els sirgadors de la Ribera d'Ebre; beca concedida pel CERE.
- Elaboració de treballs sobre la història de Móra d'Ebre per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* número 23, dedicada a Móra d'Ebre.

SECCIONS DE LINGÜÍSTICA I LITERATURA

- Convocatòria del VIII Premi Llibresebrencs.org de relats curts a Internet per a jòvens ebrencs.
- Participació en el jurat del XXII Certamen de Narrativa Breu per a Joves Sant Jordi, d'Ascó, convocat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Ascó.
- Participació en el jurat del XXX Premi de Narrativa Ribera d'Ebre, convocat per l'Ajuntament de Vinebre.
- Organització de la Jornada Conèixer Artur Bladé i Desumvila, en col·laboració amb l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, desenvolupada a Benissanet.
- Organització del Club de Lectura Ribera d'Ebre.
- Suport a l'edició de l'*Obra completa* d'Artur Bladé i Desumvila.
- Realització de treballs sobre literatura oral i folklore narratiu per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* núm. 23, dedicada a Móra d'Ebre.

SECCIÓ D'IMPULS SOCIAL

- Organització i participació a la Jornada Imago Mundi, a Móra la Nova.

SECCIÓ D'ETNOLOGIA

- Realització d'estudis sobre els jocs a la Ribera d'Ebre.
- Organització de sortides per la comarca per conèixer i catalogar el patrimoni de pedra en sec comarcal.

Y. Català

SECCIÓ D'ART

— Realització d'exposicions de diversos autors en sales d'exposicions de les poblacions de la Ribera d'Ebre.

YOLANDA CATALÀ SABATÉ

*Secretària del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre
des de març de 2010*